

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра морської геології, гідрогеології, інженерної геології та
палеонтології

Силабус курсу
"Океанський седиментогенез"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 4; годин – 120
Семестр, Рік	1, 1
Дні, час, місце	за розкладом занять
Викладач (i)	Кравчук Ганна Олегівна; кандидат геологічних наук, доцент кафедри морської геології, гідрогеології, інженерної геології та палеонтології
E-mail:	aokravchuk@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра морської геології, гідрогеології, інженерної геології та палеонтології
Консультації	очні консультації: згідно з графіком консультацій, затвердженим на засіданні кафедри

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

е-mail: aokravchuk@onu.edu.ua

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни – є процеси накопичення донних відкладів в морях та океанах, які мають розповсюдження у фанерозойський час.

Пререквізити курсу: Вивчення дисципліни ґрунтуються на раніше засвоєніх студентами знаннях з дисциплін: "Морська геологія", "Загальна геологія", "Регіональна геологія", "Геологія родовищ корисних копалин",

Постреквізити курсу: Знання і вміння, які отримані під час вивчення дисципліни "Інженерно-геологічні прогнози і моделювання" використовуються при вивчені дисциплін "ГІС моделювання геологічних, інженерно-геологічних та гідрогеологічних систем", "Морська інженерна геологія", "Методи пошуку та розвідки морських родовищ нафти та газу", "Інженерна геологія Азово-Чорноморського басейну", "Методологія наукового пізнання".

Мета курсу – знайомство студентів з сучасними уявленнями про океанський седиментогенез, методичні основи вирішення геологічних задач при проведенні польових, лабораторних досліджень, інтерпретації одержаного матеріалу.

Завдання дисципліни:

Дати уявлення студентам про основні риси рельєфу дна Світового океану,

сейсмічності та геофізічних полів, осадкоутворення, магматизму, геологічної будови океанської кори та верхньої мантії, історії геологічного розвитку океанів. Студент повинен знати основні риси рельєфу Світового океану, його осадкоутворення, будову, магматизм.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- історію розвитку уявлень про Світовий океан;
- положення та будову океанського ложа;
- структури перехідних зон;
- структури серединно-океанічних хребтів;
- сейсмічність дна Океану і її зв'язок з геофізичними полями;
- осадкоутворення в Світовому океані;
- процеси магматизму в Світовому океані.

вміти:

- вміти дати характеристику основних рис дна Світового океану;
- інтерпретувати значення за прийнятими класифікаціями донних відкладів;
- інтерпретувати значення за класифікацією океанічних формацій по тектоно-геоморфологічним обставинам та по генетичним прикметам;
- аналізувати історію тектонічних рухів на різних структурах складчастих областей;
- вміти дати характеристику основним етапам розвитку Світового океану від кембрія до сучасності.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів (80 год.).

Навчальний процес з дисципліни "Інженерно-геологічні прогнози і моделювання" здійснюється в таких формах: лекції; постановка та обговорення проблемних питань самостійного навчально-дослідного завдання; робота з фондовими матеріалами.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. ВСТУПНИЙ РОЗДІЛ

Тема 1. Історія розвитку уявлень про Світовий океан.

Тема 2. Знайомство з історією вивченості Світового океану та розвиток методів його вивчення.

Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ РИСИ РЕЛЬЄФУ ДНА СВІТОВОГО ОКЕАНУ

Тема 3. Геотектури та їх розподіл.

Тема 4. Підводні окраїни материків та їх частини.

Тема 5. Структури перехідних зон.

Тема 6. Положення та будова океанського ложа.

Тема 7. Структури серединно-океанічних хребтів.

Змістовий модуль 3. СЕЙСМІЧНІСТЬ ТА ГЕОФІЗІЧНІ ПОЛЯ СВІТОВОГО ОКЕАНУ

Тема8. Геофізічні поля Світового океану.

Тема 9. Сейсмічність дна Океану і її зв'язок з геофізичними полями.

Змістовий модуль 4. ОСАДКОУТВОРЕННЯ В СВІТОВОМУ ОКЕАНІ

Тема 10. Осадовий чехол Океанської кори, його будова.

Тема 11. Терригені відклади.

Тема 12. Біогенні відклади.

Тема 13. Полігенні осади.

Тема 14. Пірокластичні осади.

Тема 15. Аутигенні відклади.

Змістовий модуль 5. ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА ОКЕАНСЬКОЇ КОРИ ТА ВЕРХНЬОЇ МАНТІЇ

Тема 16 . Потужність земної кори.

Тема 17. Океанічна кора

Тема 18. Перехідна кора або проміжна, субоceanська та субконтинентальна.

Тема 19. Розподіл вулканів по акваторії Світового океану.

Змістовий модуль 6. ІСТОРІЯ ГЕОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОКЕАНІВ

Тема 20. Походження океанічних западин та морської води.

Тема 21. Основні етапи розвитку Світового океану від кембрія до сучасності.

Рекомендована література

1. Шуйський Ю.Д. Типи берегів Світового океану. – Одеса: Астропrint, 2000.– 479 с.
2. Кравчук О.П., Кравчук Г.О., Артем’єв О.В. Сезонні зміни геохімічних асоціацій мікроелементів в донних відкладах шельфу Чорного моря. // Людина та довкілля. Проблеми неоекології. -Харків: ХНУ, 2014 - №3-4. –С.56-63
3. Кравчук Г.О., Кравчук О.П., Золоторьов Г.Г., Золоторьов М.Г. Вплив кадмію на бентосні форамініфери шельфу Чорного моря (район дельти Дунаю). /Людина та довкілля. Проблеми неоекології, №3-4 (28), Харків, 2017. - С.50-56.
4. Chepizhko, O. V., Yanko, V. V., Kadurin, V. M., Naumko, I. M., Shatalin, S. M. Experience in applying expert analysis and rank correlation during geological and forecasting work on hydrocarbons // Mineralogical Journal -2020. –v. 42, no 4. -P. 33—49.
5. Yanko, V., Kislov, A. Late Pleistocene e Holocene sea-level dynamics in the Caspian and Black Seas: Data synthesis and Paradoxical interpretations // Quaternary International. -2018. -№465(A). –C.63-71.
6. Esin, N.V., Yanko, V., Esin, N.I. Evolutionary mechanisms of the Paratethys Sea and its separation into the Black Sea and Caspian Sea. Quaternary International. - 2018. № 465(A). –C. 46-53.

7. Yanko, V. Editorial to IGCP 610 Special Volume // Quaternary International. № 465. –С. 1-10.
8. Yanko, V., Kondariuk, T., Motnenko, I. Benthic foraminifera indicate environmental stress from river discharge to marine ecosystems: example from the Black Sea // Journal Foraminiferal Research. -2017. -№47(1). –С. 70-92.

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залікову оцінку отримує студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, що передбачаються програмою навчальної дисципліни, та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для заліку (60), допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання теми, за якою отримана незадовільна оцінка.

Модульн. контроль 1	Модульн. контроль 2	Підсумковий контроль	Сума балів
25	35	40	100

Самостійна робота студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді рефератів і виконання завдань з обробки геологічних даних. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів. У весь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Якщо студент відвідує всі заняття, активно працює на заняттях, виконує всі завдання якісно і у визначений термін, то набере максимальний бал. Перескладання тем відбувається під час проведення консультацій викладача курсу.
- Політика щодо академічної добросердечності. Студент повинен дотримуватися "Кодексу добросердечності учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова": виявляти добросердечність та порядність, відповідальність, вихованість, дисциплінованість. Виявлення ознак академічної недобросердечності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. В такому разі студент проходить повторне оцінювання. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із

використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрой дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування: відвідування практичних занять занять є обов'язковим. Поважні причини пропуску занять не звільняють студента від виконання всього комплексу лабораторних і самостійних робіт. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) студенту надається можливість відпрацювати його по індивідуальним завданням і в час, узгоджений з викладачем.